Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Eulogio Alkorta Badiola

Ondarroa, Bizkaia (1932-2022)

Aurkibidea

Biografia

Eulogio Alkorta Ondarroan jaio zen, Kalandin. Aita arrantzalea zuen eta berak ere probatu zuen gazte-gazterik, baina nahiago izan zuen lehorreko lana eta 15 urte zituenetik erretiratu arte saregina izan da Ondarroako kaian. Elkarrizketa bere emaztearekin batera egin zitzaion, Ikerne Artetxe (Ondarroa, 1932).

Zintak

OND-019

- **Proiektua**: Lea-Artibaiko ahotsak

- **Elkarrizketatzailea(k)**: Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2011-03-25
- **Iraupena**: 34 min
- **Euskarria**: Bideo digitala

Pasarteak

1. 14 urterekin sare-konpontzaile lanetara

- **Erref**: OND-019/002
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:01:10. **Bukatu**: 00:02:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:
Familia osoa arrantzalea zen; anaia nagusia eta biak sare-konpontzaileak. Berak nahiago izan zuen lan hori, itsasora joan baino. 14 urterekin hasi zen lanean, eskola lagata. Ikastearen truk hasi zen, kobratu gabe. Zenbat lan egin behar izaten zituzten azaltzen du.

Transkripzioa
- Eta familixi arrantzali? Aitta edo...?
- Danok arrantzalik
- Danak?
- Danak. Bueno, rederu... ni ta bat, anaixe bat, rederuk.
- Eta gaztetatik, edo zelan hasi ziñan?
- Bai gaztetatik, eskoli laga ta biharrea.
- Bai, e? Zemat urteaz?
- 14 urteaz.
- 14 urteaz. Eta zeuk ikasi zendun edo…?
- Eee... bai, ikasi.
- Baiña familixan batenbat zekazun rederu edo...?
- Bai, anaixi, anaixe zaharrena.
- Eta beran bittartez?
- Bueno anaixin [bittartez], baiñe lelengo beste batzukin hasi nitxan. Baiñe debalde, e!
- A, bai?
- Ordun ez zan pagaten.
- Ikasten edo…?
- Ikasten, debalde, eta txinuk baiño bihar gehixa ein.
- Bihar gogorra...
- Jode, bihar gogorra! Bihar gogorra ez zan, zan biharra... sarik ataa, barra erun sikatzea, sikatu, luzatu, gero tintta, barra erun sikatzea.... Ha biharra zan kriminala, kriminala.
- Eta zegaittik hasi ziñan rederu? Zelan esaten dozue rederu edo sare-konpontzailli?
- Bai, sare-konpon... bai, sare-konpontzailli, sare-konpontzailli.
- Ikerne: Bardiñe da, sare-konpontzailli, bardiñe da.
- Sare-konpontzailli.
- Eta saregiña-edo esaten dozue be bai edo...?
- Ikerne: Saregillie.
- Saregillie bai, saregillie, bai, saregillie.
- Eta zelan hasi ziñan ba?

- Ba hasi ba haixe gusta gastalako.
- Itxasora jun biharrian...
- Bai, bai, itxosoa jun biharrenian, haraxe.
- Nahixo?
- Ba honbre! Itxosue... letxes! Ha ez dot nahi iñontzako be ez.
- Eta, orduan, erabaki zenduan ee...
- Bai.
- .... lihorreko lana.
- Lihorreko lana.

2. Barku bakoitzak bere-konpontzaileak

- **Erref**: OND-019/003
- **Iraupena**: 0:01:30. **Hasi**: 00:02:48. **Bukatu**: 00:04:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:
Sare-konpontzaileen lana. Besteei begiratuta ikasten zuten. Barku bakoitzak bere konpontzaileak izaten zituen. Ehundik gora sare-konpontzaile ziren garai batean Ondarroan.

3. Sare-konpontzaileen lan-baldintzak

- **Erref**: OND-019/004
- **Iraupena**: 0:01:47. **Hasi**: 00:04:18. **Bukatu**: 00:06:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:
Sare-konpontzaileen inguruko azalpenak. Bodega zutenek bertan lan egiten zuten. Bodegarik ez zutenek barran, kanpoan, eguraldiari aurre eginez. Ez zuten lan-ordu finkorik. Lana zegoenean lan egin eta lanik ez zegoenean jai. Domekan eguerdira arte lan egiten zuten. Barkua bazetorren, deskarga egin behar.

4. Sare-konpontzaileen lana

- **Erref**: OND-019/005
- **Iraupena**: 0:01:05. **Hasi**: 00:06:05. **Bukatu**: 00:07:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:
Sare-konpontzaileen lana. Txalupa iristen zenean, apurtutako sareak atera eta beste batzuk jartzen ziren. Txalupa hurrengo zetorrenerako sareak konpondu behar. Sarea josi, tindatu, lehortu... lan handia izaten zen.

5. Sareak "tinttalekura" tindatzera

- **Erref**: OND-019/006
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:07:10. **Bukatu**: 00:09:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:
Sareak "tinttalekura" eramaten zituzten tindatzera, konpondutakoan. Jostun batena zen tindategia eta berak tindatzen zituen sare guztiak. Non zegoen. Tinta harri-koskorra bezalakoa izaten zen eta ur berotara botatakoan urtu egiten zen. Sareak han sartzen ziren tindatzeko. Gero, karroan hartu eta barrara eramaten ziren sikatzera. Sikatutakoan, bodegara. Lan gogorra zen.

6. Sareak burdinezko karroan garraiatzen ziren

- **Erref**: OND-019/007
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:09:12. **Bukatu**: 00:10:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:
Sareak, tindatu ostean, barrara eramaten ziren sikatzera, karroan hartuta. Orduko karroak, astunak. Lan gogorra izaten zen. Gaur egun lana asko erraztu da.

7. Faustino Ituarte jostunak tindatzen zituen sareak

- **Erref**: OND-019/008
- **Iraupena**: 0:00:57. **Hasi**: 00:10:28. **Bukatu**: 00:11:25
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:
Faustino Ituarte zen tindategiko nagusia. Jostuna zen izatez. Baina aska handi bat zeukan eta bertan tindatzen zituen sareak.

8. Sareen inguruko azalpenak; materiala eta neurria

- **Erref**: OND-019/010
- **Iraupena**: 0:01:03. **Hasi**: 00:12:02. **Bukatu**: 00:13:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak

Laburpena:
Sareak kalamuzkoak (cáñamo) izaten ziren orduan. Gero plastikoa etorri zen. Gaur egun nylonezkoak izaten dira. Neurri ezberdinetakoak egoten ziren.

9. Sare-konpontzaileen lan gogorra

- **Erref**: OND-019/011
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 00:13:05. **Bukatu**: 00:14:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak
- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak

Laburpena:
Sareak elkarri lotzea izaten zen lan gogorra. Lan asko zutenean, beste gizon batzuk hartu behar izaten zituzten sareak prestatzen laguntzeko. Lan handia zutela-eta armadoreari kexatu zitzaizkion eta hiru hilabetez greba egin zuten.

10. Soldata hobea lortzeko hiru hilabetez greban

- **Erref**: OND-019/013
- **Iraupena**: 0:04:23. **Hasi**: 00:15:40. **Bukatu**: 00:20:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Diru kontuak

Laburpena:
1960 inguruan 6000 pezeta inguru kobratzen zituen Eulogiok. Soldata finkoa zuten, ez arrantzatutako arrain-kopuruaren araberakoa. Armadoreak ordaintzen zien sare-konpontzaileei. Ez zeuden konforme lan-baldintzekin eta greba egin zuten. Hiru hilabetez egon ziren greban. Armadoreek sareak konpondu beharra zuten eta gauez sareak kanpora bidaltzen hasi ziren. Orduan piketeak jarri zituzten herritik sarerik irten ez zedin. Batera eta bestera jo ondoren lortu zuten soldata hobetzea.

11. Ondarroa Chicagorekin alderatu zuen Bilboko abokatu batek

- **Erref**: OND-019/015
- **Iraupena**: 0:01:20. **Hasi**: 00:20:55. **Bukatu**: 00:22:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Diru kontuak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Herriaren nortasuna
- Itsasoa » Arrantzontziko bizimodua eta lanak » Arrantza-orokorra

Laburpena:
Bi armadorerekin ibiltzen zen Eulogio. Behin armadoreetako batekin Bilbora joan zen abokatuarengana. Hango bulegoko batek esan zion Chicago ez zela Ondarroaren orpora ere iristen, diru asko zerabiltelako esku-artean.

12. Mutikotako lehenengo lanak eta soldatak

- **Erref**: OND-019/020

- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:26:35. **Bukatu**: 00:27:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lehorreko lanak » Sare-konpontzaileak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Diru kontuak

Laburpena:
Sare-konpontzaile lanetan hasi zenean, urtebete egin zuen soldatarik jaso gabe, ikastearen truk lanean. 15 urterekin lehenengo soldata: hogeita hamar ogerleko. Udan atunetara joan zen arrasteroan dirua irabaztearren, baina ez zitzaion esperientzia gustatu.

13. Neska-lagunarekin irtetearren mezara joan behar

- **Erref**: OND-019/025
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 00:29:26. **Bukatu**: 00:30:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:
18 urteko mutil gazteak txikiteoan ibiltzen ziren denbora librean. Eulogio liberala omen zen, baina Ikernek berarekin irten nahi bazuen mezara joan behar zela esan omen zion, eta joan egin behar.

14. Arrantzaleak parrandazaleak

- **Erref**: OND-019/026
- **Iraupena**: 0:00:22. **Hasi**: 00:30:55. **Bukatu**: 00:31:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

Laburpena:
Arrantzaleak parrandazaleak ziren. Ondarroan "kafe-torero" egin eta segi egiten zuten parrandan goizaldera arte.

15. Sagar-lapurretara inguruko baserrietara

- **Erref**: OND-019/028
- **Iraupena**: 0:00:42. **Hasi**: 00:31:48. **Bukatu**: 00:32:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
12-14 urte ingururekin sagar-lapurretan ibiltzen ziren inguruko baserrietan, gosea zegoen eta.

16. Baltseoan egiteko zain

- **Erref**: OND-019/029
- **Iraupena**: 0:00:54. **Hasi**: 00:32:30. **Bukatu**: 00:33:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
Jaietan musika egoten zen. Ikernek dio baltseoan dantza egiteko zain egoten zirela. Ezkontzaren batera joatea izugarrizko festa izaten zen beraientzat.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-11-29

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**

Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com